

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Duszpasterstwo chorych i hospicyjne
Prowadzący	Ks. prof. ucz. dr hab. Tomasz Wielebski
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	4
Semestr	8
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	obligatoryjne
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	TMA_W10; TMA_W15; TMA_W23; TMA_U05; TMA_U12
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	wykład kierunkowy
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	1
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z teologii pastoralnej.
Opis i cele przedmiotu	Celem wykładu jest wszechstronne, uwzględniające podstawy teologiczne i pozateologiczne, przygotowanie do podjęcia posługi duszpasterskiej wśród osób chorych oraz będących w stanie terminalnym, ich bliskich oraz pracowników służby zdrowia. Wykład jest scharmonizowany z ćwiczeniami pod tym samym tytułem.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Kościół katolicki wobec osób chorych i terminalnych w historii.	3
2. Podstawy biblijno-teologiczne oraz psychologiczne duszpasterskiej posługi Kościoła wobec osób chorych i terminalnych.	5
3. Sakramentalne i pozasakramentalne metody i formy duszpasterstwa osób chorych i terminalnych.	5

4. Duszpasterstwo osób chorych i hospicyjne jako przestrzeń współpracy duchownych i świeckich.	2
Łącznie godzin:	15

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W10	wykazuje uporządkowaną pogłębioną wiedzę z zakresu teologii praktycznej (katechetyki, liturgiki, teologii pastoralnej)	W1 – student definiuje istotę duszpasterstwa chorych i hospicyjnego, informuje o jego rozwoju historycznym oraz stosowanych w nim metodach i formach, określa jego powiązanie z różnymi dyscyplinami teologii praktycznej, omawia propozycje jego odnowy (temat/blok zajęć 1, 2, 3, 4)	Test międzysemestralny Kolokwium ustne
TMA_W15	omawia zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła katolickiego	W2 – student wymienia i opisuje teologiczne i psychologiczne zasady duszpasterskiej działalności Kościoła wobec osób chorych, terminalnie chorych, ich rodzin oraz personelu medycznego (temat/blok zajęć 2, 3, 4)	Test międzysemestralny Kolokwium ustne
TMA_W23	wskazuje uniwersalne zasady etyczne i uzasadnia ich obowiązywalność w zmieniających się warunkach	W3 – student wyjaśnia , w oparciu o nauczanie Magisterium, niezmiennie zasady etyczne obowiązujące w realizacji duszpasterstwa chorych i hospicyjnego (temat/blok zajęć 2)	Kolokwium ustne
TMA_U05	dokonuje krytycznej analizy wskazanych treści z zakresu teologii praktycznej	U1 - student poddaje krytyce zawarte w różnych opracowaniach propozycje działań duszpasterskich, weryfikuje je pod kątem wskazań Magisterium i wyzwań współczesności (temat/blok zajęć 2, 3, 4)	Kolokwium ustne

TMA_U12	proponuje innowacyjne sposoby rozwiązywania zadań wynikających z posłannictwa Kościoła	U2 - student analizuje aktualną działalność duszpasterstwa osób chorych i hospicyjnego i proponuje kierunki jego zmian, odnosząc się do wskazań normatywnych Magisterium, nauk psychologicznych i aktualnych znaków czasu (temat/blok zajęć 2, 3, 4)	Kolokwium ustne
---------	--	--	-----------------

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Wykład informacyjny
	Wykład konwersatoryjny
	Dyskusja

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	15	0,5
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)		0,5
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	15	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena końcowa jest średnią wyliczaną na podstawie ocen cząstkowych za: aktywność w dyskusji podczas wykładu (25%), test śródsesemestralny ze wskazanej lektury (25%), kolokwium ustne obejmujące treść wykładu i lektur (50%).

Frekwencja na zajęciach: dopuszczalne są trzy nieusprawiedliwione nieobecności.

Kryteria oceny z testu (pytania zamknięte, jednokrotny wybór):

30-28 pkt - ocena: bardzo dobra;
27-26 pkt - ocena: dobry plus;
25-23 pkt - ocena: dobry;
22-21 pkt - ocena: dostateczny plus;
20-18 pkt - ocena: dostateczna;
17 pkt i mniej - ocena: niedostateczna.

Kryteria oceny z egzaminu:

Na ocenę bdb: student wykazuje się bardzo dużą wiedzą z zakresu specyfiki duszpasterstwa chorych i hospicyjnego, metod i form jego realizacji oraz specyfiki współpracy różnych podmiotów Kościoła; posiada bardzo dobrą znajomość nauczania Magisterium dotyczącego jego podstaw biblijnych-teologicznych; umie charakteryzować jego specyfikę z odniesieniem do podstaw psychologicznych; potrafi, nawiązując do posiadanej wiedzy interdyscyplinarnej, budować modele działalności duszpasterskiej wśród osób chorych, chorych terminalnie i ich bliskich, wprowadzać je w życie i ewaluować ich realizację, proponując wprowadzenie twórczych zmian.

Na ocenę db: student wykazuje się dużą wiedzą z zakresu specyfiki duszpasterstwa chorych i hospicyjnego, metod i form jego realizacji oraz specyfiki współpracy różnych podmiotów Kościoła; posiada dobrą znajomość nauczania Magisterium dotyczącego jego podstaw biblijnych-teologicznych; umie charakteryzować jego specyfikę z odniesieniem do podstaw psychologicznych; potrafi, nawiązując do posiadanej wiedzy interdyscyplinarnej, budować proste modele działalności duszpasterskiej wśród osób chorych, chorych terminalnie i ich bliskich.

Na ocenę dostateczną: student wykazuje się podstawową wiedzą z zakresu specyfiki duszpasterstwa chorych i hospicyjnego, metod i form jego realizacji oraz specyfiki współpracy różnych podmiotów Kościoła; potrafi przedstawić podstawowe nauczania Magisterium dotyczącego jego podstaw biblijnych-teologicznych; umie w podstawowy sposób scharakteryzować jego specyfikę z odniesieniem do podstaw psychologicznych i wskazać elementy, które powinny się znaleźć w modelach działalności duszpasterskiej wśród osób chorych, chorych terminalnie i ich bliskich.

Literatura obowiązkowa

	Janiak A., <i>Sztuka współbycia. Komunikacja osób duchownych z chorym, umierającym i żałobnikiem</i> , Poznań 2019.
	Krakowiak P., <i>Strata, osierocenie i żałoba. Poradnik dla osób pomagających i dla osób w żałobie</i> , Gdańsk 2008.
	Taylor E., <i>Co powiedzieć? Jak rozmawiać z chorymi o duchowości?</i> , Kraków 2008.
	Wielebski T., <i>Duszpasterska posługa Kościoła w szpitalach i hospicjach</i> , "Roczniki Teologiczne Warszawsko-Praskie" 3:2003, s. 265-298.
	Wielebski T., <i>Duszpasterstwo chorych w Polsce. Między teorią a praktyką</i> , "Teologia Praktyczna" 16:2015, s. 43-77.

Literatura uzupełniająca

	Kępiński A., <i>Poznanie chorego</i> , Warszawa 2002.
	Kubler-Ross E., <i>Rozmowy o śmierci i umieraniu</i> , Poznań 2007.
	Pawlaczyk B., <i>Biblia a medycyna</i> , Poznań 2007.

* lista rodzajów zajęć

☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego

X wykład kierunkowy

☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

☐ seminarium dyplomowe

(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)